

מדינת ישראל

הכנסת השנייה

פרוטוקול מס. 53

מישיבת ועדת חכמים שנתקיימה בת"א
ביום ד', כ"ג באדר תשי"ב (19.3.52) ב-20.00.

נוכחים:

י. גורי - יו"ר
ש. דיין
ק. לוז
א. הרצפלד
י. פרדר
ח. אריאב
ז. סוזייב
י. רוקח
א. ציזלינג
מ. קלמר

חסרים:

ר. שרי
א. אלישר
י. בדר
א. גניחובסקי
מ. סנח
י. אפרתי

מוזמנים:
א.א.א.א.א.

מר בר גמן - הממונה על הכנסות המדינה
מר זגגי - מחשב הכללי
מר מנדלסון - מנהל חמכס והפלז
מר ספיבק - משרד האוצר
מר בזק - מזכיר

סדר היום:

1. הצעת חוק התקציב לשנת 1952/53.

היו"ר י. גורי:

אני פותח את הישיבה.

ועדת הכספים
19.3.52

בש/שב

חיו"ר י. גורי:

לפני שנמשיך את דבריו בסעיף
"כולי הכנסה", יענה מר מנדלסון

אל השאלות שהוצגו לו.

מר מנדלסון:

נשמעו כאן דעות שונות ביחס לאומדן
דמי המכס ב-19 מליון במקום 13 מליון.
הגענו למספר זה לאחר שהערכנו את היבוא לפי סוגי הסחורות בהתאם ל-3
השערים, וכן התחשבנו בירידה-מח ביבוא.

בתשובה לשאלת ש. דיין, ברצוני לומר,
שעל מצרכי מזון אין כמעט כל מכס. בנידון זה נשאר הסטטוס-קוו משנת
1920-25. לדוגמא: על היטח, המכס הוא פרוטה לקילו; על ביצים - 1/5 פרוטה
לכל אחת; קמח - 2 פרוטות לקילו; חמאה - 20 פרוטות לקילו; אגוז קפוא
(שבתקופת המנדט הוטל עליו מס גבוה) - משוחרר ממכס; אבקת ביצים - משוחררת
ממכס; סוכר - גרוש לקילו; על דברי לוקסוס, כדוגמת תפוחי-עץ, - 4 גרוש
לקילו.

לעידוד מפעלים ותעשיות חדשות,
שיחררנו מדמי מכס ציוד הקלאי או תעשייתי, כלי-עבודה וכמעט את כל התומרים
לתעשייה, שבחרבה מקרים הם מהוונים חומר פצי מוכן.

מר בדר נתן ביטוי לחששו, שבאומדן
של 19 מליון צפויות כוונות להעלות את שעורי המכס או להכניס דמי מכס
חדשים, מכיון שצפוי צמצום היבוא. לפי מיטב ידיעתי, אין כוונה כזאת,
ואת זאת גם הדגיש ד"ר דב יוסף בנאומו. אך אנו נאלצים לעבור מדמי מכס
לפי משקל, שהיו מתאמצים לתקופה של יציבות המטבע, לדמי מכס אד-ולורום.

ביחס לסעיף הדלק: מאז הקמת המדינה,
גדל מספר המכוניות בארץ מ-13 אלף מכוניות ליותר מ-40 אלף. זה כולל
מכוניות משא, אוטובוסים, מוניות ומכוניות פרטיות, (מלבד הצבא). התצרוכת
חתודשית לבנזין, היא 20 מליון ליטר בערך. המכס עכשיו הוא 46 פרוטות
לליטר, ומגיעים ל-5, 9 מליון. אני חושב, שאפשר להעריך את ההגדלה לשנה
הבאה ב-20%.

ביחס לבלו, ד"ר בדר הציג, ואני
מסכים להצעתו, לעבור לשיטת של חישוב המסים על מוצרי טבק לפי המחיר
הקמעוני.

לפי התצרוכת של עכשיו, מוצא בארץ
סכום של קרוב ל-50 מליון לירות לשנה על טבק ומשקאות. לפי הערכתנו לשנה
הבאה, יכנסו לקופת המדינה 21 מליון לירות מסים על טבק ומשקאות. אני חושב
שמחיר מצרכים אלה, טבק ומשקאות, (אאאאאאאאאא) הוא זול מדי. תצרוכת
הישוב בסיגריות היתה בזמן המנדט כ-2, 5 מליון קופסאות לחודש. כיום -
10 מליון. הישוב גדל פי 2, והתצרוכת - פי 4.

לקיום המחיר הזול של סיגריות "לכל",
לא נהנת שום סובסידיה מקופת הממשלה. אך עשינו חישוב ממוצע ל-10 מליון
קופסאות, וחיצרנים הסכימו להרוויח יותר על סיגריות יקרות ופחות על סיגריות

כש/שב

"לכל".

ביחס לרווח של הסיטונאים והקמעונים בענף המשקאות: עד כח, היה על בקבוק קוניאק רווח של כ-80 פרוטות לקמעונים. העלנו זאת ל-115 פרוטות. הקמעוני קיבל עד כח 15 גרוש רווח על בקבוק, ועכשיו - 24 גרוש. המחזור אצלם הוא מהיר מאוד. משווקים בארץ כ-3,5 מליון בקבוקים של קוניאק וליקרים לשנה. מאחר שהסיטונאי מרוויח 12-13 גרוש על בקבוק, חרי אחרות ברוטו של הסיטונאות מגיע לכחצי מליון ליקות. מאחר שישנם בארץ כ-100 סיטונאים, חרי הרווח שלהם הוא די הוגן. אך ישנן 4 חברות גדולות העסקות ב-50% של המחזור.

דמי הרשיון למכירת משקאות הוא סמלי בלבד, בהשוואה לארצות אחרות. מטרת רישום הקמעונים היא בעיקר לצורך הפיקוח.

הנו"ר י. גורי:
נמצא בידי מברק מאת ארגון סיטונאי המשקאות הטוענים, שלרגל התכנית הכלכלית החדשה, ולרגל החלטות של ועדה המחירים המוסמכת, הם רואים את עצמם נפגעים.

ז. סווייב:
קיבלתי מהם תזכירים מפורטים על ענין זה. ברצוני לבקש ממר מנדלסון, שיקדיש 20 דקות כדי להפגש אתי ולברר את הענין על-סמך המספרים שבידי. במידה שיתברר, שתביעתם מוגזמת - אחיה האחרון שיגן עליה.

מר מנדלסון:
אחיה מוכן להפגש אתך לאחר גמר הדיונים על התקציב.

ביחס לאומדן החלוקה של 22 מליון לירות בין מס-מותרות ומס-קניות - אני מעריך את מס-המותרות ב-16 - 15 מליון לירות, ואת מס-הקניות - בעודף (*) + התוספת שהובטחה לעירייה.

א. ציזלינג:
ברצוני להודיע: לאחר התמורות שחלו במחירים - אנו נתנגד באופן מוחלט לענין מס-הקניות; חקונה כבר משלם מס זה.

ת. אריאב:
לאור המצב הכלכלי החדש, פרצוננו לשקול שוב את דעתנו בענין זה.

מר מנדלסון:
ברצוני עוד לענות לשאלת האלכוהול חמדציני. אתעריך (אאאאא) המכס למצרך זה הוא 75 גרוש לליטר לזרכי רפואה ותעשיה, ולשתיה - 4 לירות.

בש/שב

י. פרדר:

אני מציע להטיל מכס גבוה יותר על סחל
לתעשיה, ולחקטין אותו לצרכים מדיציניים.

מר מנדלסון:

אביא את החצעה בפני שר האוצר.

הינו"ר י. גורי:

אנו עוברים לסעיף "בולי הכנסה". אאאאאאאא
אאאאאא

מר בר גמון:

אין אנו יודעים בדיוק כמה נקבל ממס-
שעשועים וכמה מבולים אחרים. אני מקוה
שגביה מס השעשועים תתרחב. לדעתי, יש לאבות את ההכנסה הנוספת לא על-י די
הגדלת המס על כל כרטיס, אלא על-ידי גידול מספר הכרטיסים: אני מקוה
שבקרוב תגמר בניה מספר בתי-קולנוע חדשים, וכן יש צורך להגדיל את מספר
החצגות בכל יום.

מ-4 מליון לירות של מס השעשועים,
תקבלנה העיריות מיד 2 מליון, ומ-2 מליון הנותרים ישאר מליון אחד בידי
הממשלה, ומליון אחד יחזור לעיריות.

י. פרדר:

אני מציע להפריד את הסעיף הזה ל-2:
מסי שעשועים, והכנסות מבולים.

מר בר גמון:

גם אנחנו היינו רוצים בכך, אך כל זמן
שחלק ניכר ממסי השעשועים נגבים עדיין
על-ידי בולים ולא על-ידי כרטיסים מודפטים - האומדן הוא בהכרח גם.

ה ח ל ט: לחלק את הסעיף ל-2 סעיפי משנה:
(1) מס שעשועים, (2) הכנסות מבולים.

הינו"ר י. גורי:

הישיבה סגורה.